

AGRICULTURA

REVISTA AGRICOLA CATALANA

DIRECTOR: JOSEP M.ª VALLS

DIRECTOR DELS SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

PROPIETARI AGRICULTOR

COL·LABORADORS

Srs. Professors dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

Senyors Professors de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona

Director i Professors de la Reial Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar

Estacions Enològiques de Catalunya

Enginyers agrònoms i agrícoles i nombrosos propietaris agrícolers

SECRETARI: JOSEP M.^a DE CUADRAS

SUMARI

La lliure destil·lació com a solució al problema vitícola, per *Josep M.ª Valls*.
A D. Jaume Guimjoan, per *Josep M.ª Valls*. — Els formiguers, per *A. Matons*.
Sobre els sistemes de perforacions artesianes nacionals i estrangeres (acabament), pel *Dr. M. Faura i Sans*. — L'ametller a Mallorca, per *Joan Salom*.
Olivicultors, defenseu-vos!, per *Lisinius Andreu*. — Resum de Revistes, per *Ll.* — Informació. — Consultori. — Els mercats de Catalunya.

FORA TEXT

Recordant el jardí de Monfort, de València

SUMARI PEL NÚMERO VINENT

Entre altres articles, continuarà: El problema de l'agricultura de Catalunya, per *J. M.ª Valls*.
Instal·lacions mecàniques per a regar, per *Carles Pi Suñer*. — L'ametller a Mallorca (acabament), per *Joan Salom*. — Vents que bufen, per *Talavera*.

**Bàscules
caixes per a
cabals**

Pibernat

Parlament, 9

Barcelona

MÀQUINES, FORNS

ACCESORIS, ETC., ETC.

per a fer

**RAJOLES, TEULES,
TOXOS, MAONS** (macisos
i foradats), **TUBERIA, ETC.**

Màquines per a fer

**BLOCS, MAONS, COLUM-
NES, CORNISES** i altres
objectes d'ornamentació, amb
ARENA I CIMENT

TRITURADORS - MATXACADORS

MESCLADORES de morter
CRIBADORES

J. F. Villalta, C. E.

(Apartat de Correus)

B A R C E L O N A

ARBRES

Selecció d'arbres per a
re població de riberals.

**PLANÇONS DE
POLLS BORDILS**

reconeguts en el XIV Con-
grés de la Federació Agri-
cola Catalano - Balear, com
una de les classes de po-
llancs de major producció.

**Carolines, Plàtans,
Acàcies, Albes i Po-
llancs de totes classes.**

Miquel Bosch Batlle : BORDILS (Girona)

AGRICULTURA

REVISTA AGRICOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 7** - Fora: **Pessetes 9** Número solt: **Pessetes 0'30**

La lliure destil·lació com a solució al problema vitícola

DISCUTEIXEN i s'acaloren tot cantant els aventatges i els contratemps de la lliure declaració de collita, i de les guies de circulació. Es presenten noves solucions, i entre elles es parla de la lliure destil·lació com a solució de la crisi que passa la viticultura.

I no puc estar conforme, de cap manera, que la lliure destil·lació ens porti a cap solució ni cap camí de redempció als que de la vinya vivim.

I els que de la vinya viuen no són pas els que amb cabals guanyats honradament en altres produccions poden resistir les crisis; els que de la vinya viuen no són pas els propietaris d'una marca de vi o de una transformació industrial del suc del raïm, als quals poc interessa que la carga de vi es pagui a 15 ni a 30 pessetes, perquè, acostumats a vendre a litres, no poden ni saben veure els mals dels que, menys afortunats, sols disposen d'una primera matèria. I menys encara, podem referir-nos als *sportsmen* de la viticultura, com, per exemple, En Jaume Guimjoan, que, tot estudiant el bé de la viticultura, procura reventar les organitzacions que per a la millora i per a l'organització de la viticultura es van bastint al nostre país.

Entenem per vinyaters els propietaris, grans o petits, i els comparets o els rabassaires que tenen vinyes i fan vi i que es troben avui obligats a vendre a 3 duros una cosa que els n'ha costat 5 de produir-la.

I aquests senten, un dia darrera l'altre, que el vi es ven a baix preu, i a baix preu es veuen obligats a vendre'l per tal com es diu (solament es diu, i no es demostra) que sobra vi... I quan un ministre de veres com el senyor Cambó escolta les veus angunioses de la viticultura i es fa seu el programa de la Unió de Vinyaters de Catalunya, és trist, fa pena i llàstima alhora veure com es compliquen les qüestions i es volen barrejar el termes portant la desorientació als nostres rengles.

La lliure destil·lació del vi no faria pujar avui ni de cinc cèntims el

preu del vi. Per què? Perquè parlar de la lliure destil·lació aquí on gairebé ningú pot destil·lar pel seu compte, aquí on quasi enlloc es disposa de facines cooperatives, fóra continuar obligats a vendre el vi a uns que ens fessin el favor de comprar-lo, per cremar-lo. I, naturalment, com es diu que sobre vi i no se sap ni ningú pot dir quant en sobra, no es podria saber quan s'hauria acabat el que sobrava, ni es trobaria mai l'hora de la puja del preu.

Si en veritat el baix preu del vi es deu a què en sobra, cal abans que tot, saber quant en sobra, i per a saber quant en sobra, manca només una estadística veritat, i cap tan veritat com la feta pels interessats. El vi que sobra i que fa baixar el preu de tot es la diferència entre el vi que es fa i el vi que es consum: el vi que es fa, la declaració de collita ens ho dirà; el vi que es consum, les guies de circulació ens ho explicaran.

I un cop demostrat que sobre vi, i un cop sabut quant en sobra, aleshores la lliure destil·lació, però únicament a favor dels vinyaters o de llurs sindicats, podria ser un remei. Avui fóra sols canviar d'amo, ja que, si a baix preu venem el vi, igualment a baix preu es vendria el vi per a cremar.

Els que demanaven la lliure destil·lació i els que pregonen ésser aquest el remei de la crisi de la vinya ens podrien ajudar a demanar a l'Estat, a la Mancomunitat o a les Diputacions que s'obriessin crèdits per a establir fàbriques cooperatives per a cremar *el vi que sobra, i sols el que sobra*; es podrien demanar crèdits per a pagar en part als que hi portessin vi... però sempre a base que la declaració de collita i les guies ens diguessin el vi que sobrava i, per tant, el que caldria cremar...

I si al·leguen que la declaració i les guies són només un projecte, que ens ajudin a demanar, coincidint així tots en el criteri del senyor Girona, que, com a assaig i mentre es discuteix la llei, s'implanti per Reial Decret en la propera collita.

Vendre el vi per cremar a 5 o 6 rals grau no és cap solució. Ara, per sortir el vi que sobri en forma d'alcohol, un 10 o un 20 per 100 a 5 rals, per a vendre el restant, el que es necessita a 3 o 4 pessetes, ja és més ben enraonat.

I tota altra cosa que no siga això és música, i música desafinada.

JOSEP M.ª VALLS

A D. Jaume Guimjoan

president de la secció de Patologia Agrícola del «Consejo Provincial de Agricultura y Ganadería de Barcelona»

Si jo fos un Jaume Guimjoan, i la nostra revista fos com la seva, que es reparteix de franc per veure si així es llegeix, faria un llarg article desfent tot el que diu aquest senyor. Però els nostres subscriptors en són voluntàriament, i en són no pas per a llegir polèmiques personals.

Però, encara que breument, he de dir :

Primer : que referent a la catàstrofe que el senyor Guimjoan anunciava per als que gastessin polisulfurs, es pot comprovar visitant la meua finca de Masquefa, on hi ha 180,000 ceps tractats solament amb el polisulfur.

Segon : que quant al bon zel i a l'afecte que sent per la viticultura, fóra molt convenient (i jo m'atreviria a demanar-ho al senyor Guimjoan) que ens expliqués per què no forma part del Sindicat Vitícola Comarcal de Martorell, i per què procura, sempre que pot—que afortunadament pot ben poc—, reventar una entitat com aquesta que ha de ser i serà, mal que li pesi, l'orientadora de la nostra pagesia vinyatera.

I tercer : que restaria molt agraït al senyor Guimjoan si em concretava un sol insult que un tècnic que no anomena, i que tothom sap a qui es refereix, li tingui dit. Al mateix temps, i per a poder veure tothom qui és vostè i qui soc jo, suposo que no negarà la seva firma posada al peu d'una lletra adreçada al director de *La Veu de Catalunya*, que no tinc publicada perquè no es dirigia a mi, i prometo de fer-ho tan prompte com vostè vulgui autoritzar-me.

Així, senyor Guimjoan : cara a cara i sense careta.

JOSEP M.ª VALLS

ELS FORMIGUERS

Un costum absurd

PER totes les terres catalanes està estès el costum de fer formiguers. No crec que hi hagi cap més país al món on es facin tant sovint, tan bonics i tan perfectes. En veritat, dona gust observar la regularitat amb què es disposen, escampats pel camp, i la simetria amb què es construeixen, tots iguals i arreglerats. Quan era noi em divertia veure'ls tan ordenats; la meua imaginació infantil se'ls figurava animals estranys dotats de forta intel·ligència, posats en ordre de batalla per assaltar no recordo ja quines terribles fortifi-

cacions. Però, ara que veig las coses amb altres ulls i sé les pessetes que costen de fer i les que fan llençar anyalment sense profit, no em diverteixen, i m'adono que les fortificacions contra les quals es dirigeixen són les exhaustes butxaques del pagès.

Un pagès que vulgui defensar els seus interessos ha de fer formiguers només en determinades condicions. *Molts cops els formiguers representen una despesa inútil o perjudicial.*

Aquesta afirmació semblarà equivocada a tots aquells que tenen el costum d'aplicar-los a totes les terres i en totes condicions, perquè ferirà d'una manera violenta una fonda i antiga convicció. Però cal, solament, que tinguin la paciència de llegir aquest article perquè vegin que no és una afirmació sense fonament, sinó que respon a una sèrie de fets i de consideracions que ningú podrà negar. I, si no, estudiem-ho detingudament.

En practicar els formiguers cremem la terra. En cremar la terra, cremem, com és natural, les substàncies que la componen: argila, calç, sorra i humus.

D'aquests components immediats, solament el primer i l'últim (l'argila i l'humus) sofreixen, en ésser cremats en els formiguers, fondes modificacions químiques que alteren les propietats de la terra. Els altres dos queden inalterats o sofreixen petites transformacions que, en el cas que ara considerem, no tenen cap importància. Per això només, estudiarem l'argila i l'humus.

L'humus, matèria orgànica, és d'una enorme importància per a la vegetació. La seva presència fa més morals les terres compactes i més fortes les terres fluïxes; augmenta la potència de retenir la humitat, i, per tant, les terres riques en matèria orgànica conserven més la saó. Demés, és una mena de mina de nitrogen que el va cedint, es podria dir, segons les necessitats, perquè les plantes l'aprofitin. Tots aquests aventatges es perden, com és natural, en fer desaparèixer (és a dir, en cremar) la matèria orgànica. La nova terra, si era forta, resulta encara més forta; si era fluïxa, es torna més fluïxa, perd la facultat de retenir l'aigua, i ço que és més important, *perd també el nitrogen* contingut en la matèria orgànica, perquè s'ha destruït la mina d'aquest indispensable element fertilitzant. Amb el formiguer, per tant, hem aconseguit treure de la terra i escampar per l'aire, on les plantes no el poden aprofitar, *l'adob que va sempre més car*. Tenim, per consegüent, dues pèrdues molt importants: la del nitrogen i la que representa la disminució de la capacitat de retenir l'aigua. Per a compensar-les no hi ha més remei que gastar més diners en adobs nitrogenats (nitrat de sosa, sulfat amònic, etc.) i regar la terra o treballar-la més sovint per impedir que es ressequi.

Però el cremar la matèria orgànica té també els seus aventatges. Són, amb tot, tan petits, que per ells sols no valdria certament la

pena de fer formiguers. Aquests aventatges es redueixen a posar en llibertat les substàncies minerals contingudes en l'humus, de manera que les plantes puguin utilitzar-les de seguida. Si no féssim el formiguer, aquestes substàncies minerals anirien transformant-se lentament, i lentament s'anirien posant en condicions de ser absorbides per les plantes. Podriem dir, per tant, que aprofitem avui la fertilitat futura de la terra.

L'argila també és un component molt important: per les seves propietats és el principal element aglutinant de les partícules del terreny. Per això una terra que contingui elevades quantitats d'argila és molt compacta (és una terra forta, com es diu correntment) i es treballa amb molta dificultat.

En fer el formiguer, l'argila es crema i es transforma: perd les seves propietats aglutinants, es vitrifica, augmenta la seva porositat. El formiguer, sota aquest punt de vista, equival a afegir sorra al terreny.

Així, doncs, en practicar el formiguer, es fan a la terra una sèrie de transformacions químiques: algunes sempre desventajoses per al pagès (destrucció de la matèria orgànica, amb totes les conseqüències que hem enumerat), i altres que en determinades circumstàncies poden ésser profitoses (vitrificació de l'argila). En efecte, la vitrificació de l'argila (és a dir, la seva transformació en un element menys pastós i enganxadís) és convenient només en les terres naturals fortes, on hi és molt abundant; però en les fluixes seria una gravíssima error fer perdre a l'argila les seves propietats, perquè augmentariem les males condicions de la terra.

Per això, el pagès, abans de decidir-se a fer formiguers, ha d'estudiar un xic les seves terres i veure si els aventatges que li derivaran d'aquesta pràctica són més grans que els inconvenients: ha de veure, en altres paraules, si la destrucció de la matèria orgànica, amb la consegüent pèrdua de nitrogen i disminució de la capacitat de retenir la humitat, queda compensada per la modificació de les propietats físiques de la terra en transformar-se l'argila, és a dir, per la disminució de la seva tenacitat.

Com es veu, doncs, els formiguers *poden resultar útils únicament en les terres fortes*. El fer-los en les altres terres és una gravíssima error que només pot justificar-se amb la ignorància. En efecte, davant la pèrdua de nitrogen i la pèrdua de la facultat de conservar l'aigua, només tenim l'aventatge de disminuir la tenacitat de la terra. En una terra forta, aquest aventatge és de grandíssima importància, i pot convenir fins perdre el nitrogen per aconseguir-la; però, en totes les altres terres que no són fortes, evidentment té molta major importància conservar el nitrogen, perquè, demés no hi ha cap necessitat de fer-les més morals.

Però hi ha, demés, dos casos excepcionals en què és convenient fer formiguers: el primer és quan es volen posar en conreu terres àcides, en les quals és impossible el cultiu si no es destrueix la matèria orgànica causa de l'acidesa; el segon en moments com l'actual, en què, per circumstàncies especials, és molt difícil o impossible proporcionar-se determinats adobs.

Amb el formiguer, com hem dit, posem en estat de ser ràpidament assimilada per les plantes una part de la potassa i dels fosfats continguts a la terra: en altres paraules, solubilitzem de cop les reserves que anirien solubilitzant-se lentament en virtut de les contínues reaccions químiques que es realitzen en el terreny. En temps normals no convindria agotar la terra aprofitant-ne les reserves; però en les condicions actuals crec que és indispensable, si no es vol que la producció vagi minvant fins a fer anti-econòmica l'explotació de la terra.

Acabada la guerra i restablerta la normalitat, podrem, llavors, reconquistar la fertilitat perduda reconstituïnt les reserves que ara hem utilitzat.

AUGUST MATONS

Sobre els sistemes de perforacions artesianes nacionals i estrangeres

i els més apropiats per als terrenys que es travessarien en les comarques artesianes de Catalunya

(Continuació)

3.¹ MÉTODE D'UNA TIJA SÓLIDA, AMB MOVIMENT ROTATORI RÀPID I AMB INJECCIÓ D'AIGÜA A PRESSIÓ.—Mitjançant l'ús d'una barrina amb tija de ferro, consistent en diferents peces que van enrosquant-se mentre avança la perforació, totes elles buides en l'interior, s'ha conseguit que per aquest forat pugui injectar-se aigua a pressió en el fons del pou on maniobra el trepant; i així no hi ha necessitat de les operacions amb les escuretes per a netejar el fons de la perforació, car l'aigua, en pujar pel tub artesià s'emporta tots els elements rocosos polvoritzants i fins gravosos.

Perquè la perforació pugui realitzar-se amb rapidesa, és necessària una alimentació constant d'aigua de 800 a 2,500 litres per hora, segons el diàmetre i l'aparell que s'utilitza. Les peces de la barrina són tubolars quadrades perquè així pugui comunicarse-li, estant penjada o suspesa i embridada, el moviment rotatori, que serà de més o menys velocitat segons la naturalesa del terreny que s'estigui travessant.

El material que se n'extreu, esdevé gairebé sempre totalment es-

menussat. Així és que no permet determinar amb exactitud el gruix de cadascuna de les capes, essent impossible la investigació de les alternàncies estratigràfiques de les formacions geològiques si no s'noten diàriament totes les observacions amb detenció.

De totes maneres cal tenir en consideració aquest sistema, el qual ha donat molt bons resultats, guanyant, en perforació i economia, els anteriors sistemes. Es pot arribar fins a 1,000 metres operant amb les degudes precaucions, i amb un promig de perforació diària de 3 a 5 metres.

Els industrials pretenen que amb aquest procediment pot perforar-se tota classe de terrenys; no obstant, la pràctica ens aconsella que és el més apropiat per a terrenys margosos i argilosos, com també per aquelles arenisques amb cementació margosa.

A Espanya, En Josep Alagro de la Bañeza (León), adquirí un tren per aquesta classe de perforacions, i n'ha practicat amb feliç èxit en diferents indrets de la península, particularment per la conca tancada de la calma de Castella la Vella.

Les cases constructores estrangeres de les quals tenim referències són del Nord d'Amèrica, essent la més coneguda la de Well-Works, d'Aurora (Illinois, E. U.)

I també la casa The Cyclore Drill Company, Orville (Ohio, U. S.), modificant les seves màquines referents a l'anterior sistema, hi ha introduït la injecció de l'aigua.

Aquest procediment cal recomenar-lo als que vulguin aprofitar les aigües subpliocèniques de més de 150 metres en l'Empordà i en el pla de Barcelona.

4.^t MÉTODE D'UNA BARRINA SÓLIDA TUBULAR AMB MOVIMENT ROTATORI, INJECCIÓ D'AIGUA I DESGAST MITJANÇANT PERDIGONS D'ACER.—Essent insuficients, tots els mètodes abans descrits, per a estudiar detingudament l'espessor i estat en que es troben les capes travessades, per a teoritzar sobre l'estructura real del subsòl d'una comarca artesiana, a l'últim sistema de perforació s'hi introduí una modificació important. Consisteix aquesta que l'eina que avança en la perforació hi resti lliure en espai central, i que el desgast en el moviment rotatori solament actuï en el contorn circular, restant intacte el terreny en l'eix de la perforació.

Aquesta columna, de més o menys diàmetre segons el del tub del pou artesià, s'arrenca mitjançant una contorsió amb la mateixa barrina, extraient-se'n trossos cilíndrics, fins de 2 metres d'alçada, i això permet de reconstruir l'estratificació completa dels terrenys travessats. I amb l'aigua injectada a pressió són foragitades totes les particulars desfetes amb l'ajuda dels perdigons, la velocitat del moviment rotatori i els queixals serrats del trepant davanter.

Modernament s'hi han introduït modificacions que l'han perfeccionat extraordinàriament. Fins es prescindeix dels perdigons d'acer, com en el sistema Davis-Calyx que treballa amb un dentat d'un acer especial.

Aquests procediments són els que realitzen les perforacions amb una rapidesa realment extraordinària si el comparem amb tots els altres mètodes. Són travessades les roques de major duresa, i amb prou feines es manifesta la desviació en terrenys d'estratificacions inclinades i discordants. Els terrenys més apropiats són les calisses compactes, les arenisques i les llicorelles.

A Espanya, En Pelegrí Valls Veles (cam del Grau, 86, València) posseeix un aparell per a treballar en pous de 15 centímetres conservant-se mostres, i avançant amb l'ajuda dels perdigons. No sabem que hi hagi industrials al nostre país que segueixin el sistema «Davis-Calyx».

A França hi ha la «Compagnie Ingersoll-Rand» (societat anònima amb 100,000 francs de capital) que utilitza el sistema de «Davis-Calyx» sense diamants (Rue Réamur, 33, París), treballant en terrenys de tota duresa de 4 fins a 24 centímetres de diàmetre. El model AB 1 i 4 arriba fins a les profunditats de 1,200 metres, encara que les més corrents són de 500 a 900 metres. Aquesta casa té un delegat a Espanya i Portugal, En Georges Fischer (carrer de Ventura de la Vega, 10, primer, Madrid).

Tals mètodes de perforació caldria aplicar-los en el Pla d'Urgell i en la Plana de Vich, com també en el sistema següent, que és sens dubte el més perfeccionat de tots.

5.^t MÈTODE MITJANÇANT LES PUNTES DE DIAMANT. — Aquest fou inventat en 1882 pel rellotger suís Leschot.

L'eix de la barrina és buid per a la injecció de l'aigua, i a l'extrem del trepant s'hi acobla una corona acerada, amb puntes de diamant negre, perfectament ordenades. El moviment rotatori ha d'ésser molt ràpid, fent-se el descens graduat, i sempre axial per a evitar el desprendiment d'algun diamant, o bé que no s'escalfin per un fregadís massa intens.

Aquests miraments especials, a causa del gran cost de l'eina que ha de maniobrar, contribueixen a fer molt limitada la utilització d'aquest sistema. No obstant, amb ell es perforen uns 5 metres diaris, i s'ha arribat fins a profunditats de més de 2,000 metres a Amèrica; i a l'Àfrica del Sur s'han fet per aquest procediment molts sondeigs miners d'uns 1,000 metres de fondària.

Es travessen les roques més dures i de les formacions geològiques antigues i modernes, per més que l'estratificació sigui revolta. Se'n serva una columneta amb la qual es pot reconstruir tota l'estructura

del terreny, essent de gran utilitat per a les investigacions científiques del subsol.

No obstant, aquest procediment, excel·lent per a les exploracions minerals i petrolíferes, per a les perforacions en les conques artesianes ha estat substituït, amb aventatge, per a la sonda de «Davis-Calyx», abans descrita.

DR. M. FAURA I SANS

Director del servei del Mapa geològic de Catalunya

L'ametller a Mallorca

CAPARROT (ABONYEGAMENT).—A dues causes, generalment concurrents, és deguda la malaltia anomenada en el país *caparrot*. Aquestes causes són d'origen completament divers; la primera un *fungus* (*exoascus deformans fuch*), i la segona un insecte (*aphis amigdali*). El primer, mitjançant el seu miceli, ataca les fulles, les quals, en ésser envaïdes, s'enrotllen i es congestionen; la segona, o sigui els insectes, produeixen el mateix fenomen en xuclar els sucus nutritius de les fulles. Amb tot, és de notar la presència simultània d'ambdós mals a una mateixa brostada, la qual cosa ens ha fet sempre sospitar que els pugons aprofiten l'enrotllament produït pel bolet per a guarir-s'hi dels agents climatològics i, al mateix temps, posar-se a l'abric dels insecticides amb què l'home intenta destruir-los. Això és el que hem pogut observar; però hem pogut observar també que el pugó, per ell sol, és perfectament capaç de produir l'abonyegament, pel qual motiu ens ocuparem d'aquest amb preferència, tota vegada que el bolet no es pot combatre amb eficàcia, car la tasca ha de quedar reduïda a cremar els brots atacats i procurar no estendre, mitjançant l'empelt, les varietats que acostumen a ésser més atacades.

Es pot dir que no hi ha any que no aparegui el caparrot, sobretot en els ametllers joves, i en unes espècies més que en altres.

Les varietats més freqüentment atacades per l'abonyegament, són: les de *l'engany*, *pintadeta*, *canaleta* i *pou de Felnig*; essent de notar que fins al present ha restat immune la *poteta*, ço que fa que, no veient-se aquesta varietat tampoc atacada per diferents malalties, sigui una de les més recomanables.

L'*aphis amigdalis* és un insecte xuclador, de 1 a 4 mil·límetres. Es reproduïx sexualment i per partenogènesi: d'aquesta manera onze vegades l'any, i una solament mitjançant la intervenció dels mascles. Aquesta generació és alada i ovípera. Els ous neixen tot d'una que comencen les calors primaverals, i els petits insectes a què donen lloc es col·loquen en l'anvers de les fulles en nombroses colònies,

atacant quasi sempre els brots terminals, els quals per defençar-se dels xucladors, es congestionen (s'abonyeguen), i, per fi, no podent resistir la invasió, s'assequen, i, desprenent-se'n les fulles, l'arbre queda en miserable estat. Els fruits generalment s'obren i s'assequen abans de llur maduració, i, encara que l'arbre no mori, queda en malíssim estat.

Els pugons tenen un veritable enemic en el poriol (*Coccinella septempunctata*), el qual els devora per alimentar-se. Aquest fet biològic, molts dels ametllicultors no el volien reconèixer, i fins deien que els polls eren fills dels porios, puix que sempre els veien junts. Vam tenir ocasió de fer veure a una sèrie d'aquells la veritat del cas posant un brot atacat dintre una campana de vidre i observant com quatre o cinc porios, prèviament introduïts en la campana, es menjaven els polls amb voracitat. El fet no donà lloc a dubtes, i les promeses de protecció al poriol foren generals per part d'aquells que sempre l'havien maleït i que aleshores fins feren importants despeses de jornals per exterminar-lo. Però no són suficients aquells ajudants de l'home, sinó que aquest ha d'intervenir valent-se d'altres mitjans.

Aquest mitjans poden ésser preventius i curatius. Els primers fan referència a les pulveritzacions de tardor i d'hivern; els darrers a les de primavera.

PROCEDIMENT DE TARDOR.—No és gaire recomanable, perquè no destrueix sinó els insectes alats, que vénen a fer la posta sobre l'arbre. Sembla que hauria d'ésser de gran efecte, i ho seria si aquells insectes es poguessin destruir; però, com que tenen mitjans ràpids de locomoció, es difícil de matar-los, i més encara essent com és molt costós de conèixer el moment a propòsit per a l'aplicació dels esmentats mitjans. El procediment indicat consisteix en polvoritzacions. Tant en aquest cas com en els altres, es pot utilitzar la fórmula següent:

Suc de tabac en el qual es posarà tants litres d'aigua com graus Beamé tingui. Aquest suc es aconsellable en lloc de la nicotina, per l'elevat preu que aquesta ateny.

També és aconsellable, aproximadament, aquesta altra fórmula:

Petrolí	0'50 litre
Sabó moll	4'50 quilos
Nicotina, 12° B.	20'00 litres
Aigua	100'00 »

El procediment d'hivern, el més convenient, ha d'aplicar-se a fi d'any, i consisteix a atacar els ous que ja són dipositats. Es farà amb bons polvoritzadors, procurant que no quedi recó sens ésser ben atacat.

IV Exposició Escolar a l'Universitat Industrial

Instal·lació de l'Escola Superior d'Agricultura

Altre aspecte de la susdita instal·lació

ELS OLIVERARS DE CATALUNYA

Exemplars d'oliveres centenàries a Pinell de Bray

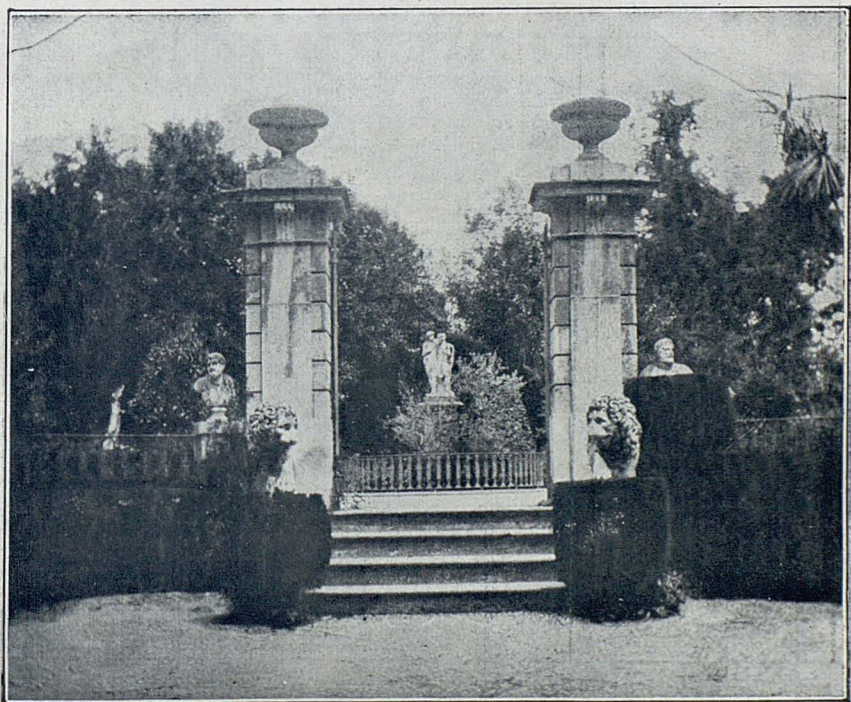
Un bell exemplar d'olivera gegantina

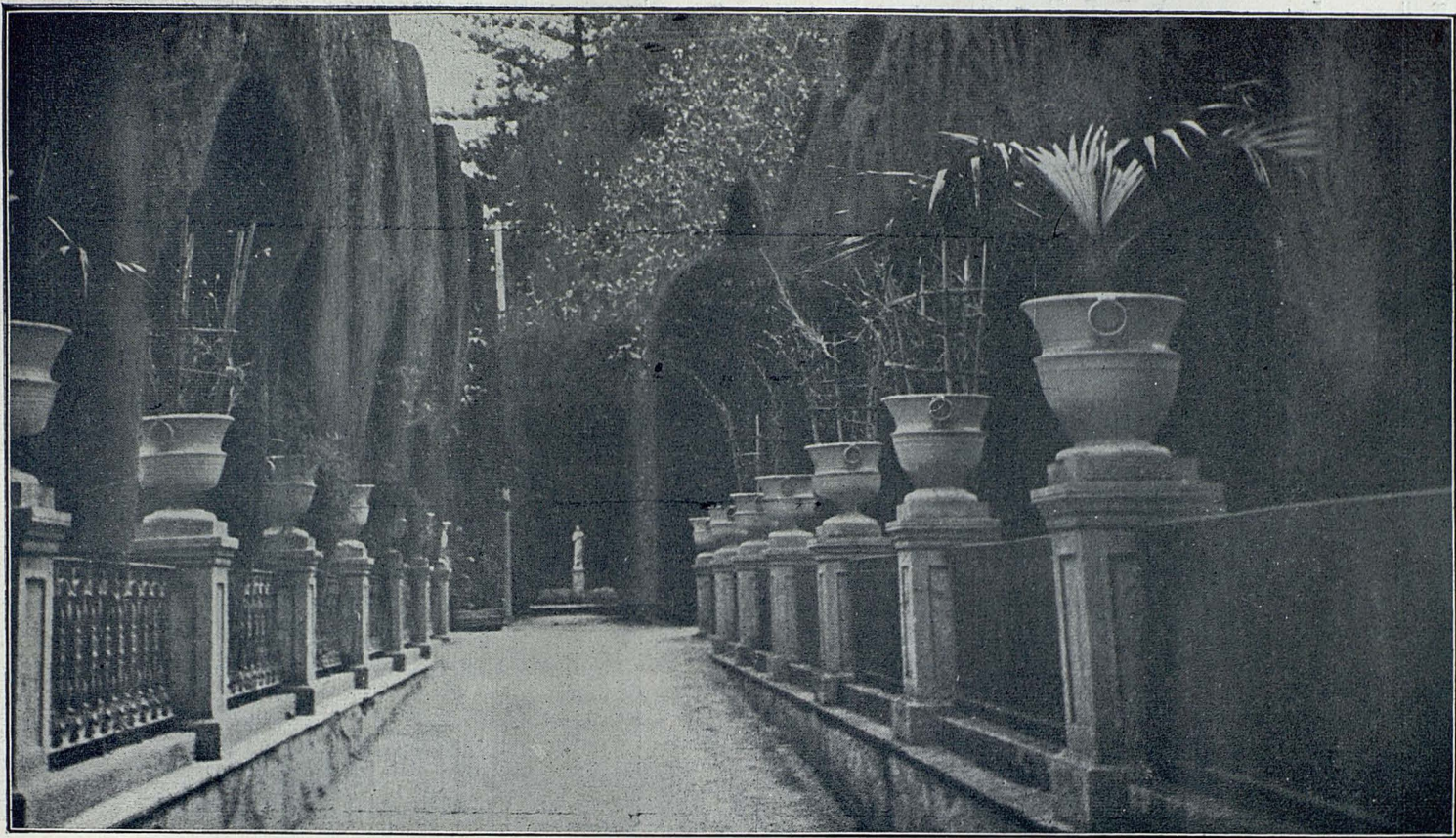
RECORDANT EL JARDÍ DE MONFORT
DE VALÈNCIA

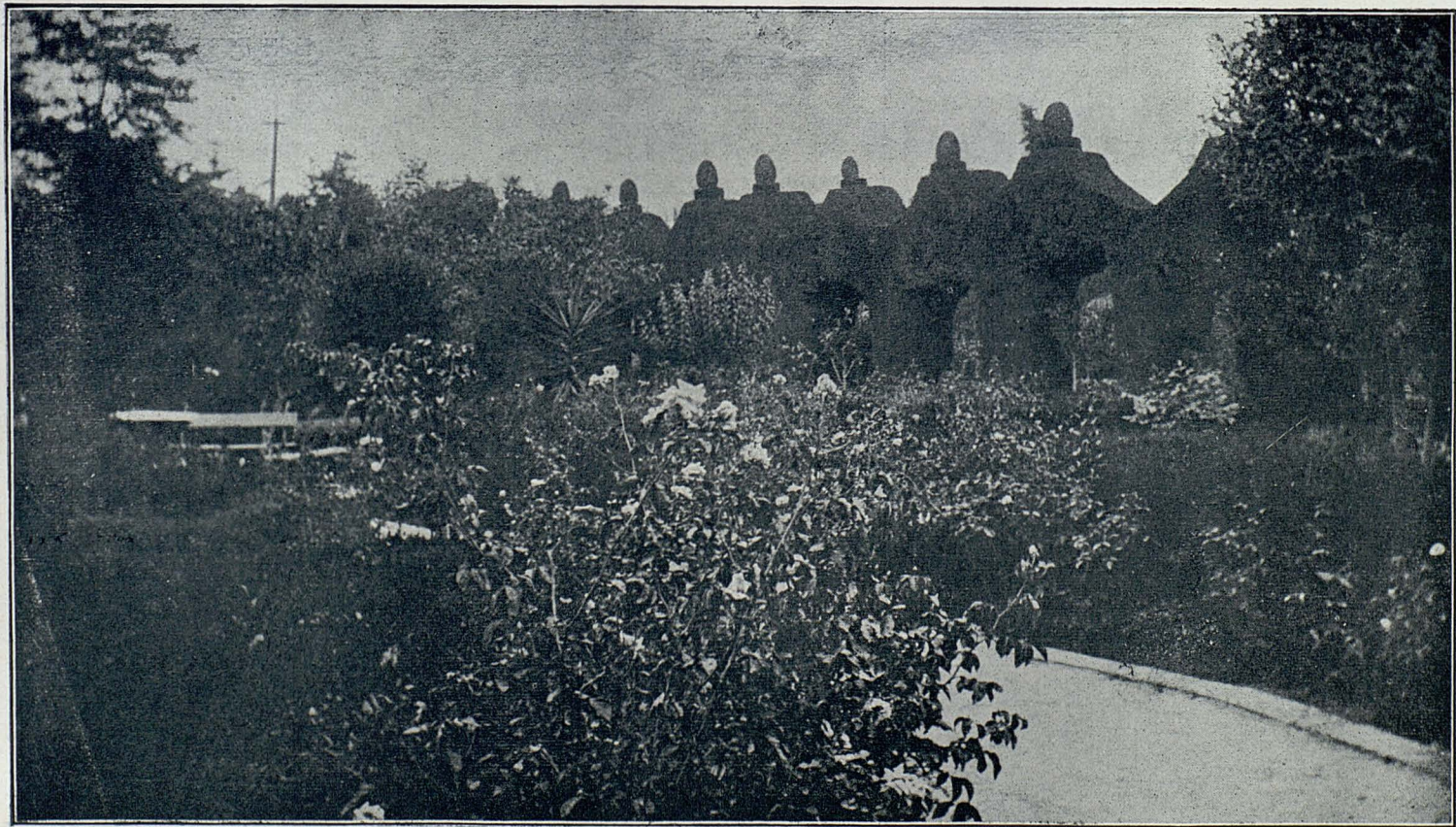
ERA al bo de l'hivern quan, per afers professionals, vaig haver d'anar a València. A les vuit del vespre sortia de Barcelona i el tren embestia les ombres de la nit. I era amb una gran recança que, matinada enllà, oïa del gran poeta i simpàtic home que és En Morera i Galícia la descripció dels tarongerars de la regió valenciana, per entre els quals no obirarem la més lleugera forma ni el més feble color.

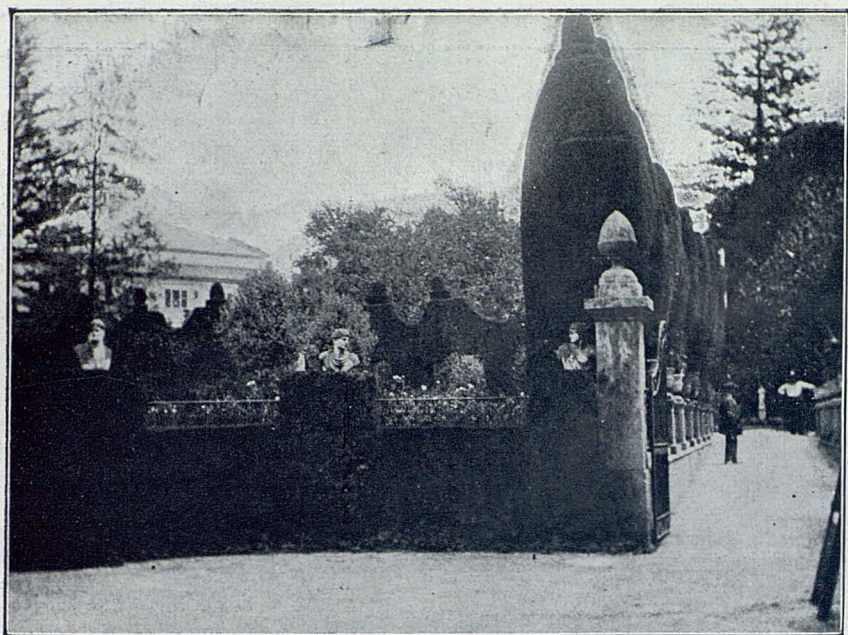
Per últim ens arribà la primera claror sumorta del dia que s'acostava, però encara no havíem entrevist la meravella d'aquella immensitat de glòbols d'or ressurgint d'un oceà d'esmeragda, ja érem a la estació de terme, en la qual ens esperaven un bon aplec de nacionalistes valencians, disposats a fer-nos agradosa la estada a la gentilíssima urbs.

Totseguit, doncs, em feren acomodar en un cotxe cobert—la esta-

ció obligava—el qual ens esperà a l'hotel fins que haguérem reposat uns instants. I era d'agraïr i agraïem tots la bona gràcia i la bona voluntat dels nostres amics de València; però jo, en el fons, en tenia una lleu d'angúnia. Assedegat de conèixer la terra germana, en la qual era nou, em trobava en la situació d'aquell a qui haguessin fet entrar a Barcelona dintre un túnel l'altre cap del qual desemboqués a València, privant-lo, un cop al terme del viatge, de petjar-ne el terror.

—I si caminéssim una mica?—vaig insinuar.

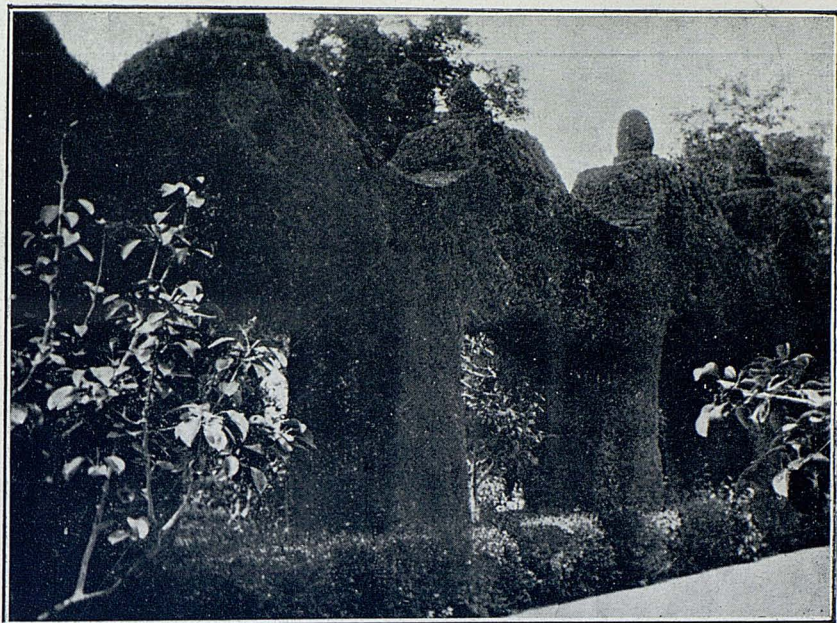
El bon i simpàtic amic valencià que ens acompanyava en la berlina esquivà la resposta i somrigué amb aire prometedori.

—Veurà quina cosa li ensenyarem—digué per tota resposta.

Als pocs instants, els carruatges que ens duïen s'aturaven davant d'un edifici senyorial que se'ns obrí generós. Atravessàrem el pasadís central i ens trobàrem com per art d'encantament en la eterna primavera del Jardí de Monfort.

València ja és tota ella un jardí. Però, si ens és permesa la frase, direm que el jardí de Monfort és el jardí de València: jardí de jardins, amb tota la frescor d'una vida sempre nova i amb tot l'encís del camp que n'han patinat els elements naturals i els que l'art hi ha afegit.

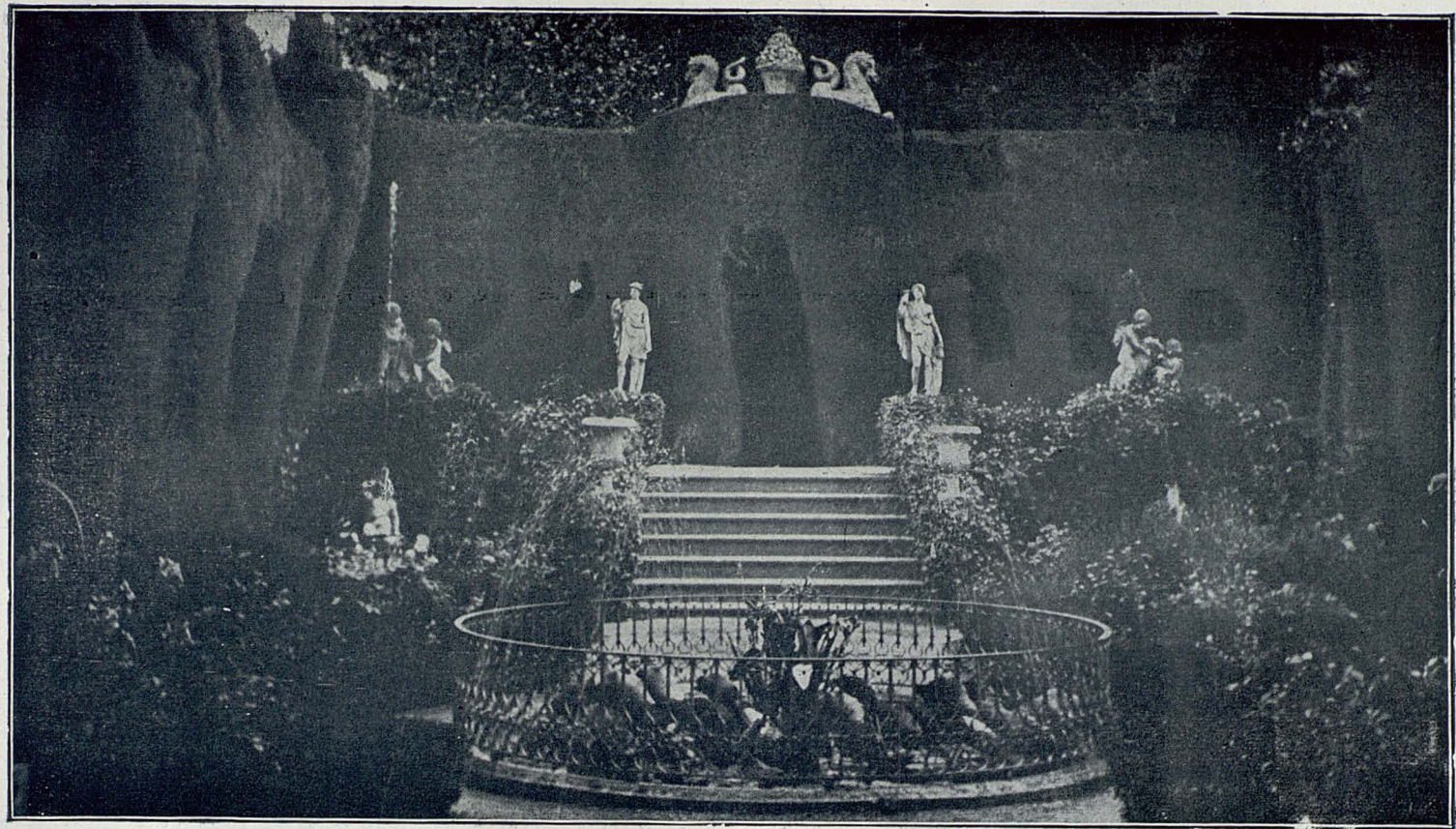
Ni és un jardí francès ni és un jardí d'aire oriental. Les estàtues, les fonts, els hermes que hi brollen com de la seva natura, tenen tota la gràcia de les formes clàssiques, no mancant-hi reproduccions fidels de l'escultura antiga. I llur blancor, matisada de tons semi-submarins per la besada del sol, de l'aire i de les pluges, entona amb la opulència de la vegetació i amb la del cel de turquesa de la Catalunya meridional. Les avingudes vorejades de masses de xiprers

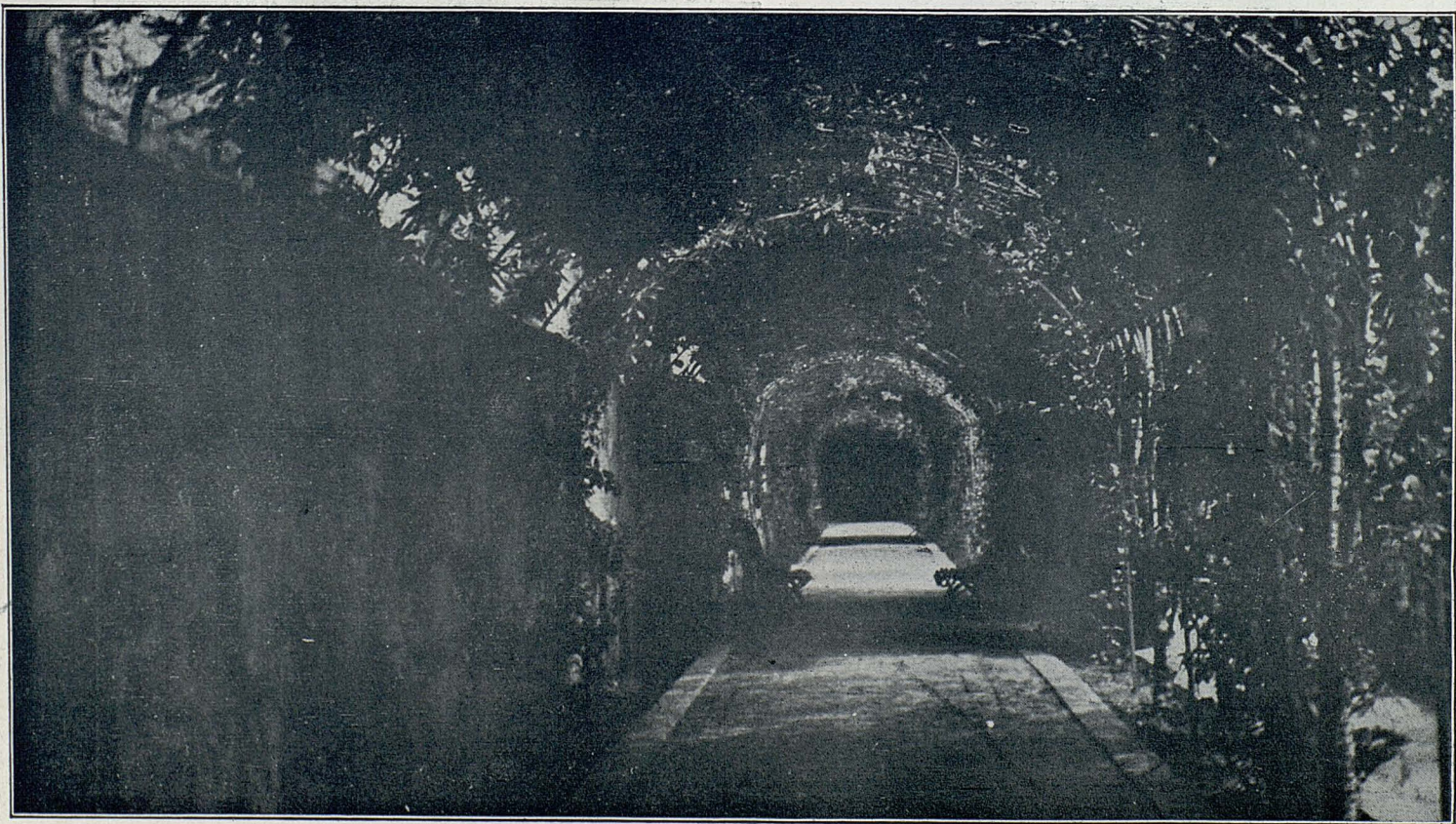

estructurats amb el més profund sentit artístic, tenen ara un aire de claustre majestuós, ara un aspecte de galeria d'un palau de fades. I aquí engolfem un passadís cobert de plantes enfiladisses i allà seguim una balustrada de la qual sobreïxen gerros esvelts; fent de primer terme a una bella i accidentada perspectiva de masses verdoses que s'abaixen, s'aixequen, torcen ençà o enllà en els més imprevisos moviments de línies, formant un atractívol conjunt arquitectural que, de cada relleu del terreny, en fa un element decoratiu.

El jardí de Montfort és com una petita ciutat verda. Té places, té carrers, té pòrtics de verdor—de tota mena de verdors; i té fins les seves petites muntanyes rústegues i un graciós amfiteatre tancat de murs de compacte fullam i animat per formoses estàtues vestides d'un tènue vel de molsa que n'acaba de fer castes les discretíssimes nuditats. I en qualche indret, no hi manca, discretament abscondit, un que altre tros de plantacions útils que, en comptes de perjudicar la bellesa del conjunt, l'avaloren encara.

Hi ha qui creu que la bellesa, per mereixer-ne el nom, ha d'ésser una cosa inútil. Nosaltres, pel contrari, creiem que una cosa, per arribar a ésser verament, integralment útil, ha d'ésser bella. I no hi ha cosa en la qual l'esperit humà no pugui trobar el seu caire de bellesa, i no hi ha cosa, que, essent verament bella, pugui ésser qualificada d'inútil. Com en la natura humana, també les coses de la vida vegetal, ajudant-hi l'home, poden assolir i han d'assolir, si les lleis del progrés no es trenquen, un perfecte equilibri, una essencial compenetració de cos i esperit. Pot haver-hi art en el camp i en l'horta i de l'art n'esdevindran més perfectes l'un i l'altra; pot haver-hi utilitat en el

parc i el jardí, sense que n'hegui perjudici llur natura de jardí o de parc. I bella és l'horta valenciana, compartint amb els jardins que, com el de Monfort, són la més bella joia de la capital, la glòria d'embellir un dels bocins de les terres germanes més naturalment bells.

El jardí de Monfort té una valor múltiple: és bell de la bellesa del passat en el qual enfonsen les arrels els seus xiprers i els seus boixos centenaris; és bell de la bellesa del present, cada any renovada; és bell de les promeses d'esdevenidor que ens fan les seves llevors i les seves serments, forçant la terra per donar naixença a noves i espereoses plantes.

I veus aquí que avui, al cap d'uns anys d'haver-ne sentit l'ennarment, agraïm de tot cor als companys de València la idea de sobtar-nos, de bona arribada, amb una visió prou esplèndida que ens compensés de les fatigues d'un viatge entre negrors, com el que ens havia calgut fer per anar de Barcelona a la capital germana, una nit d'hivern que tingué per nosaltres un matí primaveral.

J. MORATÓ I GRAU

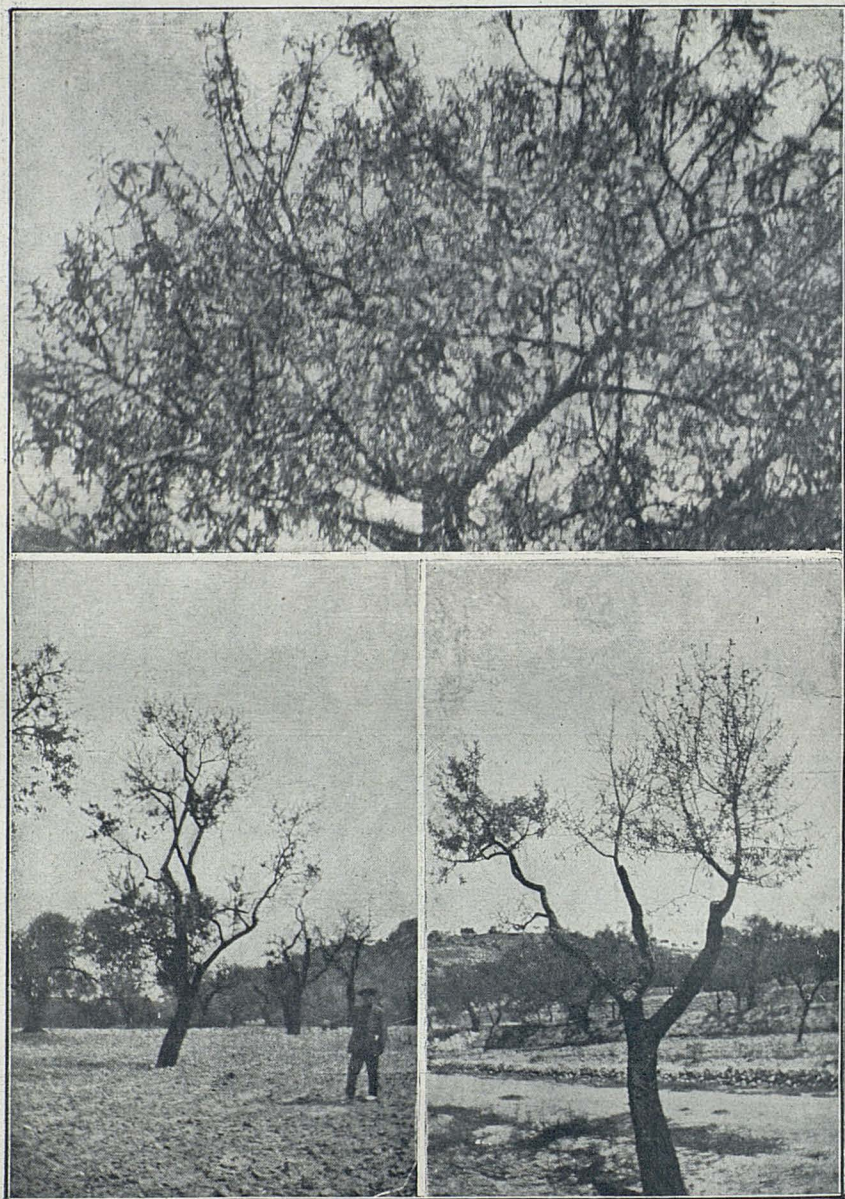

EL SINDICAT DE PINELL

Una reunió de la Junta, sota d'una olivera

LES PLAGUES DELS FRUITERARS

Estat actual dels ametllers atacats per la oruga

PROCEDIMENT DE PRIMAVERA.—Es practicarà en el cas que es presenti l'abonyegament, però en els seus primers indicis, de la mateixa manera que en els casos anteriors, i procurant que quedin ben mullats els anversos de les fulles, punt de residència dels paràsits.

POLL BLANC.—No se li pot donar el nom de *malaltia*, tota vegada que no és capaç (o no ha estat fins avui) de causar la mort a cap ametller; però sí és capaç de debilitar-lo, i de totes maneres és un paràsit.

És un xuclador del gènere *Pseudococcus*, la grandària del qual no passa de 3 mil·límetres. Es d'una color vermellenca, i viu en colònies nombrosíssimes recobertes per una substància blanca filamentosa, que té l'apariència d'un grapat de cotó aferrat a l'empeltadura o rames principals. Mai ataca les parts verdes; els petits xucladors a l'abric de la substància blanca esmentada, ataquen l'escorça i totes les capes corticals, originant una úlcera en la llenya.

És convenient destruir-los raspant, si no es vol polvoritzar amb qualsevol insecticida.

ASSOCIACIONS

No parlarem en aquest capítol de les associacions herbàcies amb l'ametller, tota vegada que ja n'hem tractat en parlar dels torns. Solament parlarem de les associacions de l'ametller amb plantes arbustives i altres arbres que acostumen fer-se a Mallorca.

Abans d'entrar en matèria, havem de fer constar que aquí les associacions d'arbres arriben a ésser tan extraordinàries, que constitueixen un veritable caos. Moltes vegades ens hem parat davant algun camp, en el qual, sense ordre ni concert, es troben formant estranya amalgama ametllers, oliveres, garrofers, albercoquers, figueres, algun cep; sens perjudici d'estar sembrat sota de qualsevol lleguminosa o gramínia; una olla, en tota l'extensió de la paraula. En interrogar els propietaris d'aquests camps sobre tan estrany fenomen, contesten, poc més poc menys: «D'aquesta manera tenim assegurada la producció, car si no hi ha ametlles hi hauran garrofes: si no hi ha garrofes hi haurà raïms, o figues, o olives o... Ja veu, doncs, que hi pot haver moltes coses».

«—Però, no veieu que s'estan perjudicant mútuament? Que els garrofers, amb llurs exhalacions de taní priven de créixer els ametllers que tenen a la vora? Que aquests pobres ceps, contínuament a l'ombra, no viuen sinó raquítics i exposats a tota mena de malalties criptogàmiques? No veieu...»

«—Sí, ja ho veig; però, què vol que li digui? Aquí ja hi havia oliveres i garrofers; com que quedaven espais buits, hi vaig sembrar ametllers i algun cep; com que em convenia tenir figues, hi vaig

sembrar figueres; en la puja dels albercocs, vaig resoldre ficar-hi algun albercoquer; i heus aquí la confusió que avui veiem. Demés—segueix el nostre interlocutor,—jo sóc enemic acèrrim del cultiu del qual sembla que vostè és partidari. I, si no, recordis del temps en únic, què la filoxera havia devastat les vinyes del continent i encara no havia arribat a Mallorca. En aquell temps, degut a la puja dels vins, es donaren per aquí de tal manera a plantar vinya, que tota mena d'arbres anava a terra per a donar lloc a la productiva plantà. Però, què va passar? Ens va arribar el torn de pagar el tribut a la fil·loxera, i els camps que abans eran formosos oliverars, i fins magnífics ametllerars, quedaren completament despoblats, i, per consegüent, els propietaris en la misèria. Així es que, recordant això, no em resolc a fer una sola planta; perquè, ¿qui li assegura que, si ho trec tot per plantar ametllers, no vingui una fil·loxera de l'ametller com la que, segons sembla, comencem ja a tenir per Felanitx?

Els arguments del propietari semblen irrefutables, i, en efecte, no deixen de tenir llur part de raó; però tots els extrems són perillosos, i tant es peca per excés com per defecte: ço que aquí s'ha de cercar és un terme mig acceptable. Si bé és veritat que els arbres acumulats sense ordre ni concert, ultra perjudicar-se mútuament, impedeixen els uns les labors que en temps determinat haurien de donar-se als altres; no és menys veritat que en cultivar-ne només un ens exposem a perdre tota la treta de la finca, durant un o més anys, en el cas que les condicions agrícoles siguin desfavorables; i fins ens exposem a perdre l'arbre que cultivem, tot d'un cop, en el cas de malaltia mortal contagiosa. D'aquí deduïm que ço que sembla millor per a resoldre el problema, és destinar parcel·les separades a cada un dels conreus arboris o arbustius que es facin bé a la comarca, sense perjudici de donar la preferència al que més convingui. Aquí a Mallorca, en les parts del pla, aquest serà l'ametller. També podran fer-se associacions de cers arbres amb l'ametller, després d'haver comprovat que l'associació és factible, és a dir, que abdues espècies d'arbres, o bé l'ametller i un arbust, no es perjudiquen mútuament. D'aquestes associacions, són practicades, amb bon èxit, a Mallorca, les següents:

ASSOCIACIÓ DE L'AMETLLER AMB LA VINYA.—Abans de l'invasió fil·loxèrica no es practicava aquesta associació, tota vegada que la vinya no necessitava ajudants per a donar magnífics rendiments; però després de la fil·loxera es ve practicant amb bon èxit, sobre tot en el centre de l'illa. La disposició més comunament acceptada és la següent: la vinya se sembra a la *castellana*, o sigui a *marc real*, a 2 metres de distància en cuadro, i l'ametller ocupa el lloc que hauria d'ocupar un cep cada cinc, o sigui que l'ametller queda a una distància de deu metres i també a marc real. Aquesta disposició no im-

pedeix les llaurades en totes direccions, tota vegada que l'ametller substitueix un cep.

Per a plantar-se es deixa buit el lloc que correspon a l'ametller, i en aquest lloc es fa el sot de les dimensions i condicions que hem dit en tractar de la seva plantació en general, sembrant-se l'ametller procedent del planter, sense empeltar; cosa que es farà a l'època oportuna.

No tenim notícies que en aquest cas particular es sembrin els ametllers directament al camp perquè neixin i es desenrotllin en el lloc on han de vegetar, ni tampoc creiem que es practiqui a Mallorca. En aquesta associació se segueixen les mateixes podes, varietats, sistemes d'empelts, etc., que en el conreu de l'ametller en general.

ASSOCIACIÓ DE L'AMETLLER AMB L'ALBERCOQUER. — Aquesta associació és perfectament factible, ja que ambdós arbres no es perjudiquen mútuament. Pot fer-se a rengleres o de la manera que es desitgi, sempre que els fruiters guardin entre ells les degudes distàncies.

Es costum de fer les plantades a tires alternes d'ametllers i albercoquers, aquests sobre peu franc. Amb tot, també poden fer-se enterament d'ametllers, i en empeltar fer-ho d'albercoquer en els peus que es desitgin, tota vegada que hi prenen i s'hi desenrotllen perfectament. Encara que no havem de prendre aquesta creixença com a regla general, ens indica que l'empelt és perfectament factible i de resultats positius. Sembla, però, que la plantació sobre peu franc dóna més garantia de vitalitat.

ASSOCIACIÓ DE L'AMETLLER AMB LA FIGUERA. — Donada la importància que aquí té la figuera, del fruit de la qual s'engreixen exclusivament els porcs que van a abastir l'escorxador de Barcelona, és molt corrent trobar-la associada amb l'ametller. Aquella és de més desenrotllament que aquest, i de vegetació més vigorosa; raó per la qual, si no es té compte de fer la plantada a distàncies llargues d'arbre a arbre, la figuera acaba per perjudicar l'ametller; però, ben distanciats, viuen ambdós perfectament.

(Acabarà)

Olivicultors, defenseu-vos!

EN les comarques olivateres se sent, temps ha, certa inquietud. La prohibició d'exportació dels olis és causa d'aquesta espècie de malestar.

Aneu al cafè, us atureu a la plaça, passegeu per l'estació: només senti parlar sobre aquest tema.

Qui són els que en parlen?

Els pagesos que cullen olives.

Què han fet per evitar aquesta prohibició?

Res, absolutament res.

Semblant actitud dels nostres olivicultors seria impossible que passés a França o Itàlia, allà on tots estan sindicats. Però aquesta passivitat dels cultivadors de l'arbre de Minerva, ja hi ha qui l'aprofita.

En prohibir-se l'exportació dels olis d'oliva es provoca una gran baixa en el preciós *caldo*. La campanya era finida; l'olivicultor tenia venudes les olives, i com que en aquell moment no hi perdia res, en sortir el decret va arrupir-se d'espatlles i va dir: *qui tingui cucs, que peli fulla*.

Per altra banda, els comissionistes d'oli que proveeixen les cases estrangeres, els comerciants i acaparadors, induïts els primers per la minva de les comissions, els segons i els tercers per l'amenaça de veure rebaixat llurs guanys (cal tenir en compte que en començar la campanya compraren els olis baratíssims: en venir el decret havien pujat més d'un 40 per 100, i, no obstant, el preu no va fer una baixa superior al 5 per 100) es reuniren els de cada plaça, foren nomenats uns representans i anaren a Madrid a influir perquè es permetés l'exportació.

En ésser a la capital es treballà sense descans, però sembla que anant vestits de marxants d'oli la cosa no anava com ells volien. Aleshores es féu el simulacre de constituir una lliga de olivicultors, es féu una Junta i al mateix temps un miracle: la Junta es formà entre olivaires, la major part dels quals no cullen ni un dobledecàlitre d'olives, i fins n'hi havia d'estrangers que no tenen ni un tros de terra per a cultivar. Tot això tant se val, però la qüestió és que ja no semblaven marxants d'oli: portaven l'hàbit d'olivicultors.

Als pocs dies es donà permís per a exportar, però amb alguns requisits que sols podien complir els grans magatzemistes i exportadors.

Els altres magatzemistes i els comissionistes es resignaren, esperant millor sort.

A Madrid va romandre-hi una part de la Junta anomenada d'olivicultors, segons digueren per organitzar l'associació: el que realment

hi feren, fou resoldre les dificultats momentànies que l'aplicació dels permisos d'exportació creava.

I així es passà tota la campanya passada. Els comerciants feren els seus *affaires*, els fabricans feien esforços per fer creure que *aixafant* perdien diners, i el pagès, sense dir res, resistia alguns dies: no volia vendre les olives, però a la fi havia de fer-ho, sense poder defensar-se.

Aquest últims dies sembla sentir-se algun moviment. No fa gaire van reunir-se a Borjes els fabricants, i algunes setmanes abans ho havien fet a Lleida; però en aquestes reunions hi ha mancat l'element olivicultor.

I, amb això, qui no estigui al corrent del caràcter dels nostres olivicultors creurà que la lliure exportació sols convé als magatzemistes i comerciants.

I així, olivicultors, queda confirmada la vostra indiferència en l'assumpte de l'exportació que s'ha fet fins ara.

En la reunió del diumenge 10 de juny, en la qual es constituí l'«Asociación Gremial de Fabricantes y Comerciantes de Aceites de Lérida y su Comarca», enviaren un telegrama al Comissari d'Avituallaments, el qual telegrama acabava així:

«Sin la libertad de una amplia exportación los fabricantes acordarán cerrar sus fábricas y que quede sin molienda la abundantísima cosecha que presentan los olivos de esta comarca arruinándose los agricultores y facilitando la emigración de miles de obreros.»

En aquest telegrama es pot veure bé que els fabricants de la comarca de Lleida preparen la defensa. Però com? Amenaçant amb fer pagar la culpa al olivicultors i prescindint absolutament d'ells.

I, per acabar, fa dies que els comerciants afavorits amb els permisos d'exportació callen, no diuen res: sembla que amb el silenci vulguin aprofitar-se de les circumstàncies esperant millors moments.

En una reunió celebrada no fa gaire en una població centre d'una comarca olivatera, atacaren en tons durs el Comissari d'Avituallaments.—Ell té la culpa de tot—es va dir amb plena veu. I és tot el contrari: organitzeu-vos bé i podreu afrontar ço que en la dita reunió creieu profetitzar.

Segons una opinió molt divulgada entre els assistents a la dita reunió, i que és la causa del desgrat contra el senyor Ventosa, es diu:—No es concedirà la exportació fins un mes o dos de començada la campanya; en aquest temps el preu de l'oli aniran de baixa, els comerciants acapararan tant com puguin, i la exportació pujarà de preu i els acaparadors vendran bé i fàcilment, fent un gran negoci.

Si en lloc de dir que el Comissari d'Avituallaments està en combinació amb els comerciants, procuréssiu defensar-vos del que vosaltres creieu profetitzar, evitant l'acaparament mitjançant un Sindicat

entre vosatres, sense barreja de comerciants i fabricants, aleshores segurament que la cosa canviaria i, per compte de criticar, alabarieu les disposicions donades, que sols tenen per mira sostenir el preu interior de l'oli i afavorir el productor en cas que aquest sàpiga aprofitar ho i no deixar-ho per als altres, com fins ara.

Els comerciants van i vénen de Madrid i exporten.

Els fabricants fabriquen y fabricaran, s'associen i us amenacen.

I, vosaltres, què feu?

Almenys, olivicultors, defenseu-vos.

LISINIUS ANDREU

Juliol, 1918

RESUM DE REVISTES

Perquè creiem d'interès recollir en breus apuntacions ço que romandria escampat en les Revistes de tècnica agrícola, és que donem comerç a aquesta secció, que recopilarà les matèries que sobressurten en els estudis agrònomic, en forma que els nostres lectors estiguin al corrent de les informacions recentíssimes.

IGNASI FAGES: Qüestions filotècniques. Les plantes de rostoll.—Comenta l'autor les condicions que han de tenir les terres i plantes destinades a un cultiu d'estiu i damunt de rostollats; i en aquest ordre assenyala la capitalíssima importància que cal apreciar respecte de la fertilitat o esgotament del sòl i les circumstàncies vegetatives de les plantes de rotació perquè no absorbeixin abundosos elements ni reclamin treballades massa pregonas, que dessecarien la frescor del terreny, comprometenent l'explotació; raó per la qual és un principi racional sembrar en terres secaneres plantes que reclamin escassa humitat, i donar, en canvi, blat de moro i fajol a les terres més beneficiades per les pluges o el regadiu.

La poca previsió pot donar lloc a un empobriment dels cultius i a convertir-se en *cultures dérobées*, ço que, racionalment emprès, pot ésser font de riquesa. Resum: sembrarem sobre rostoll en terres frescals i riques d'elements fertilitzants, rebutjant fer-ho en terres lleugeres, de poc fons o molt empobrides per un cultiu precedent que reclamà totes les energies vitals.

(*L'Art del Pagès*, juliol de 1918)

J. J. FERNÁNDEZ: El mendalismo.—És un breu compendi de les teories de Mendel, conegudes per *lleis de predomini o dominant*, i que millor diríem *d'herència*, car ve a fundar-se en les característiques de les plantes per a arribar a derivacions generatives en els encreuaments d'híbrids, en forma que, valent-nos d'una selecció deguda al foment dels principis o caràcters típics, es pugui aconseguir una espècie rica en les seves condicions de puresa.

(*El Progreso Agrícola*, juliol de 1918)

L. LEBRUN: Efectes de la poda sobre la resistència de les vinyes empeltades.—El director dels Serveis agrícoles del Marne insisteix en aquest punt capital d'una poda ben feta, no sols en

vista a la potència del cep, sinó també a la condició del sarment per a brocada i tractant-se del cultiu intensiu de la vinya. La mena de capficat, bé massa conegut com a excel·lent (si la fil·loxa no hi comptés per torna), demostra que la vigorositat depèn més de fulles i fruit, i del poder del fillol empeltat, que del peu. Però cal reconèixer que la vigor de la foliació és quasi sempre conduent a una clorosi, cosa que compromet la longevitat de la planta. Val a dir que la vigor haurà de relacionar-se, doncs, estretament, entre peu i brocada i sarment, de manera que la llargada d'ell estigui en proporció amb la vitalitat del cep i amb el gruix. Poda llarga, en general — diu Lebrun, — és més resistent que poda curta, principalment en anys de mildiu.

(*Le Progrès Agricole et Viticole*, juliol de 1918)

J. BERTRAND: Cultiu de la vinya a Algèria.— Creu l'autor que, en el punt essencial de les lluites contra les malalties criptogàmiques, la vinya emparrada sobre estakes i alambres mostra una major facilitat per als tractaments de les polvoritzacions, car aquestes poden fer-se per la banda dreta de les fulles, lloc preferent on es desenrotlla el mildiu i cova la malura. S'obté una major aeració i un més notable aprofitament dels *caldos* cúprics. I, com a incís, recorda que la pràctica higiènica de cremar els abrics vegetals dels marges i recons preserva així mateix de l'escarabató, sobretot si la profilaxi s'és feta a l'hivern o abans dels períodes d'invasió.

(*Revue de Viticulture*, juliol de 1918)

G. GAUDOT: Per la major obtenció de cereals.— Entre les diverses pràctiques culturals, recomana l'autor que la sembra sigui feta amb sembradora mecànica, que economitza, diu, prop de 50 quilograms per hectàrea, i fins permet, en la sembra a solc, l'escarda. Amb això i una selecció del gra, sembla que ha obtingut molt recomanables resultats.—LL.

(*Journal d'Agriculture Pratique*, juliol de 1918)

INFORMACIÓ

Pel Consell comarcal «Conca de Barbarà» de la Unió de Vinyaters de Catalunya ha estat tramès al President del Consell de Ministres i al Ministre de Foment el següent telegrama:

«Reunit en sessió del 4 del corrent Consell comarcal «Conca de Barbarà» Unió Vinyaters Catalunya acordà reiterar-li felicitació projecte llei declaració i guies vins, protestar insinuacions Institut Agrícola Català de Sant Isidre, i acceptar amb gust, per considerar-les altament beneficioses, totes les traves, *cortapisas* i menypreus a què això al·ludeix. El saluda, President *Boada*.»

— Ens diuen de Mataró que continua molt activa la campanya de propaganda per a establir la projectada fàbrica per a la destil·lació de brises. El diputat don Carles de Fortuny s'ha ofert com a diputat i com a vinyater.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà a totes les consultes que facin els senyors subscriptors indicant el número de subscripció

P. S., Figueres.—Sí senyor: com vostè pensa, és una operació indiscutible si es vol que la poda practicada a l'hivern doni tot el seu resultat. A penes tingui un xic de temps passi a treure tots els rebrots que han sortit a la base dels olivers i tots els xucladors escampats per les branques. Però no esperi massa: com més trigarà pitjor per a vostè i per als seus arbres. Els xucladors, com ja ho indica el nom i els rebrots, encara que el nom no ho indiqui, es menjen la saba que hauria d'anar a benefici de les olives i que hauria de servir per a fer desenrotllar i lignificar perfectament els ramets que han de fructificar l'any que ve. El deixar-los és una de les tantes causes de la producció biennal de l'olivera.

Com més aviat els treurà, menys la saba perdran els seus arbres, i, per tant, més en tindran per a alimentar fruits i rametes.

La supressió dels xucladors i rebrots s'ha de fer en tots els arbres tant com es pugui, però tenint una precaució. Si es treuen massa aviat, com teòricament s'hauria de fer, en tornen a sortir d'altres i hi ha nova feina a suprimir-los.

Per això s'espera a fer-ho ara, és a dir, a primers d'agost, quan ja no en podran sortir més. Així, si bé és veritat que la despesa de saba per part de l'arbre és un xic més gran, s'estalvia una mica de feina, i això no va pas malament per als pagesos.

Tingui la precaució de deixar aquells xucladors que puguin servir-li per a omplir algun buit, o substituir alguna branca dèbil, malalta o degenerada.

Els arbres que han sigut podats un xic forts (poda de reforma, de reconstitució, etc.) són els que treuen més xucladors: aquests s'han de curar més que altres; si no, la poda no donaria resultat.

CAM

F. C. i B., Manlleu.—El procediment més senzill i pràctic que vostè pot seguir per a tenir una bona llavor de blat, consisteix a escollir en les garbes les millors espigues (millor hauria sigut escollir-les ja abans de segar), i d'aquestes pendre per a grans de llavor *solament* les que ocupen el centre. És a dir, l'espiga es divideix en tres parts: el terç inferior i el superior es posen amb el blat que s'ha de vendre per a farina, i solament el terç central, que és on estan els grans més alimentats, els que tenen més vigor i els que donaran, per tant, les millors plantes i les més productives, s'utilitza per a produir la llavor amb que sembrarem les nostres terres.

Hi ha procediments mecànics per a efectuar aquesta tria, servint-se de garbells, com, per exemple, del garbell Marot o d'altre sistema semblant. La separació es pot fer també aprofitant la densitat dels grans. Els més densos, (és a dir, els més pesants) són els millors per a llavor.

CARO

J. R., Barcelona.—No hi ha pas cap medi de fer perdre l'agror d'un vi si aquesta agror és deguda a àcids volàtils, com, per exemple, l'àcid acètic.

Ni que el tractés amb carbonat de potassa, un, dos o tres grams per litre, cosa prohibida per la llei en els vins destinats a la venda, podria disimular-se un poc l'agror al paladar, però el vi subjectat al anàlisi donaria altra vegada una xifra alta d'àcids volàtils.

Si es disposava de quantitats grosses de vi en bon estat, podria aquest vi malalt ésser passat pel pasteuritzador i ésser després barrejat amb vi bo en relació tal que el conjunt quedés amb una acidès volàtil petita. La possibilitat d'aquest tractament i les relacions de quantitat del cupatge depenen de l'acidesa volàtil dels dos vins que es barrejessin i que s'hauria de determinar prèviament.

R.

ELS MERCATS DE CATALUNYA

Mercat vinícola. - Barcelona

COMARQUES	Blanc	Negre	Rosat
	Ptes.	Ptes.	Ptes.
Penadès	1'70	1'50	1'50
Camp de Tarragona	1'65	1'45	1'45
Conca de Barbarà	1'50	1'40	1'45
Priorat	0'00	1'60	0'00
Vilanova i Geltrú	0'00	1'45	0'00
Igualada	0'00	1'45	1'45
Martorell	1'60	1'55	1'55
Aragó	0'00	0'00	0'00
Manxa	0'00	1'00	0'00
Alacant	0'00	1'50	1'50
València	0'00	1'50	1'50
Andalusia	0'00	0'00	0'00

Mistela blanca, 55 pessetes hectolitre

Id. negra, 50 id. id.

Moscate, 75 id. id.

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del colliter.

BLAT

Pessetes

Tarragona, 100 quilos	50
Mollerusa, la quartera	26
Vich, els 100 quilos	50 a 51
Santa Coloma de Farnés, la quartera	26 a 28
Sant Sadurní de Noia, quintar	25'50
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Granollers, els 70 litres	28
Igualada, els 70 litres	24 a 25
Figueres, hectolitre	38 a 40
Tàrraga, els 100 quilos	50 a 51
Martorell, la quartera	30
Torregrossa, la quartera	24
Girona, els 100 quilos	50 a 51
Lleida, els 100 quilos	47
Pons, la quartera	26 a 27
Mataró, els 100 quilos	55

CIVADA

Pons, la quartera	18 a 18'50
Lleida, els 100 quilos	45'50
Mollerusa, la quartera	14
Vich, els 100 quilos	43
Santa Coloma de Farnés, la quartera	14 a 15
Sant Sadurní de Noia, el quintar	12'50
Puigcerdà, els 100 quilos	51
Granollers, els 70 litres	14
Igualada, els 70 litres	15 a 16
Figueres, hectolitre	22 a 25
Tàrraga, els 100 quilos	37
Torregrossa, la quartera	13
Girona, els 100 quilos	44 a 45

ORDI

Pessetes

Pons, la quartera	19 a 20
Lleida, els 100 quilos	43
Mollerusa, la quartera	18
Vich, els 100 quilos	40'50
Santa Coloma de Farnés, la quartera	15 a 16
Sant Sadurní de Noia, quintar	15'50
Granollers, els 70 litres	18
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Igualada, els 70 litres	17
Figueres, hectolitre	23 a 26
Tàrraga, els 100 quilos	42 a 43
Martorell, la quartera	20
Torregrossa, la quartera	16
Girona, els 100 quilos	40 a 45
Mataró, els 100 quilos	47 - 48

BLAT DE MORO

Lleida, els 100 quilos	42'50
Mollerusa, la quartera	21'50
Vich, els 100 quilos	47
Santa Coloma de Farnés, la quartera	28
St. Sadurní de Noia, 100 quilos	44
Puigcerdà, els 100 quilos	65
Granollers, els 70 litres	23
Igualada, els 70 litres	24
Figueres, hectolitre	38 a 40
Tàrraga, els 100 quilos	50 a 51
Martorell, la quartera	22'50
Girona, els 100 quilos	51 a 52
Pons, la quartera	22 a 23
Mataró, els 100 quilos	58 a 69

PATATES

Lleida, els 100 quilos	20
Girona, els 100 quilos	17 a 22
Vich, els 100 quilos	16
Puigcerdà, el quintar	7'00
Mollerusa, els 70 litres	11'75
Martorell, el quintar	5'50
Granollers, els 100 quilos	15
Santa Coloma de Farnés, la quartera	11 a 12
Sant Sadurní de Noia, quintar	6'50
Pons, la quartera	6'50 a 7
Mataró	17 - 18

GARROFES

Girona, els 100 quilos	25 a 26
Puigcerdà, els 100 quilos	34
Tarragona, els 100 quilos	24'50
Mataró	33

FAVES

Girona, els 100 quilos	44 a 46
Vich, els 100 quilos	44
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Tàrraga, els 100 quilos	74 a 46

	Pessetes	OUS	Pessetes
Mollerusa, la quartera	22	Pons, la dotzena	2'75
Santa Coloma de Farnés, la quartera	26 a 27	Girona, la dotzena	3'00
Martorell, la quartera	22'50	Vich, la dotzena	3'00
Torregrossa, la quartera	20'50	Santa Coloma de Farnés, la dotzena	3'00
Granollers, els 70 litres	19	Martorell, la dotzena	3'25
Igualada, els 70 litres	19'50	Granollers, la dotzena	3'00
Sant Sadurní de Noya, el quintar	15'50	Igualada, la dotzena	3'25
Figueres, hectolitre	31'25	Sant Sadurní de Noya, la dotzena	3'25
		Vilafranca, la dotzena	3'00
		Figueres, la dotzena	3'00
ALFALS			
Tàrrrega, els 100 quilos	12 a 13		
Mollerusa, els 40 quilos	4	PORCS	
Torregrossa, els 40 quilos	4'00	Pons, la carnissera	3'10
Puigcerdà, els 100 quilos	14'50	Girona, el quilo	3'50
Figueres, els 100 quilos	8 a 8'50	Puigcerdà, el quilo	3'00
Vich, els 100 quilos	14	Santa Coloma de Farnés, la carnissera	3'15
		Martorell, el quilo	3'15
PALLA		Granollers, l'arrova	23
Lleida, els 100 quilos	8 a 8'50	Vich, el quilo	3'15
Girona, els 100 quilos	10 a 12		
Puigcerdà, els 40 quilos	3'00	CARBÓ D'ALZINA	
Figueres, els 40 quilos	2'50 a 3	Pons, el quintar	6 a 8
Martorell, els 40 quilos	3'50	Girona, càrrega	22 a 23
Tarragona, els 100 quilos	9'75	Santa Coloma de Farnés, càrrega	26 a 28
OLIS		FUSTA DE CASTANYER	
Pons, el quartà	7'50 a 8	PER A BOTADA	
Tarragona, 100 litres	172	<i>Santa Coloma de Farnés</i>	
Girona, hectolitre	180 a 190	Poat (pipa), càrrega 36 pams	90 a 100
Puigcerdà, 120 litres	220	Id. Rebuig, 36 »	75 a 80
Tàrrrega, el quartà	6'50 a 7	Duella (bocoi), 36 »	00 a 000
Martorell, la carga	215	Id. de Rebuig, 36 »	00 a 000
Figueres, hectolitre	145 a 153	Carratell mitja pipa, 45 »	58 a 60
Lleida, 100 litres	177	Id. de Rebuig, 45 »	45 a 46
		Barril, 72 »	58 a 60
GALLINES		Id. Rebuig, 72 »	45 a 46
Pons, el parell	12 a 18	Samalisa, 82 »	32 a 35
Vilafranca, el parell	15 a 18	Id. Rebuig, 82 »	00 a 000
Vich, el parell	16	Fonadura, 54 »	80 a 85
Puigcerdà, el parell	12	Id. Rebuig, 54 »	70 a 75
Santa Coloma de Farnés, el parell	12 a 18		
Martorell, el parell	18'00		
Granollers, el parell	16'50		
Igualada, el parell	8 a 14		
Figueres, el parell	13 a 15		

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

**Fertilitzador
Radiactiu
H. B. C.**

que és un poderós estimulante
de la vegetació que augmenta
les collites considerablement

Agència general per a Espanya del FERTI-
LITZADOR RADIACIU H. B. C., Bruch,
núm. 42 : Barcelona. — De venda en les
principals cases d'adobs d'Espanya.

Motors "REX"

DE COMBUSTIBLES LÍQUIDS

FABRICACIÓ NACIONAL

ELS MÉS SÒLIDS, SENZILLS I ECONÒMICS PER A
L'AGRICULTURA : PETITES INDÚSTRIES : LLUMI-
NÀRIES DE FINQUES : ELEVACIÓ D'AIGUA, ETC.

Vallet, Fiol & C.º, S. en C.

Telèfon 7922 : Apartat de Correus; 467 : Direcció telegràfica, VALFILO

Provença, 165 a 173 : BARCELONA

MOTORS VELLINO

AMB DUGUES VÁLVULES ACCIONADES MECÀNICAMENT
I DISPOSADDES DIRECTAMENT DAMUNT DEL CILINDRE

INSTAL·LACIONS COMPLETES PER A REGS
TIPUS A GASOLINA O GAS DE 1³/₄ A 21 CAVALLS

ECONOMIA DE COMBUSTIBLE, 40 a 50 per 100, obtinguda
per la disposició de les DUGUES VÁLVULES, ACCIONADES
MECÀNICAMENT i disposades directament damunt del cilindre,
unides a la perfecta construcció

FABRICACIÓ NACIONAL Demanar la llista de referències
de més de mil motors instal·lats

LABORATORI VELLINO

TALLER ELECTRE - MECÀNIC :

CARRER BRUCH, 127 : BARCELONA